

Dopunsku uputstvo "Sme li čovek da se neosmeli"

Kada sada čitam prvo uputstvo koje sam napisao jos 2003, izgleda mi sasvim opšte, mada je tako i zamišljeno. Više sam mislio da se obratim narodu nego profesionalcima - tipografima. Sećam se kad sam pitao jednog za mene značajnog tipografa šta misli za ovu ideju, samo je prečutao... po principu "Bolje je da ćutim" može Branko da kaže da sam ja bio za ovu ideju ili protiv, bolje nek se on sam "Izleti"... e tada sam se i setio Srbinog stiha "Sme li čovek da se ne osmeli u neznano da bi razaznao".

Posle ovoliko godina mislim da bi ovo prethodno napravljeno uputstvo trebalo dopunjavati i objašnjavati. Kad god počnem da pišem o ovome posatavlja mi se pitanje kome ovo pišem, narodu ili tipografima. Veleo bih da to bude dobronamerno napisano i jednima i drugima a sve u interesu ćirilice. Tipografi mogu uvek reci "Šta on to nama, kao da mi to neznamo", a narod bi mogao reći "O čemu on to priča". Možda je najbolje da zainteresovane uputim i na sajt Zorana Kostića www.cirilica.net da tamo pogledju Uputstvo (podsetnik) za izradu fonta, pdf dokument na 10 strana koje je Zoran odavno lepo napravio. Ovo uputstvo ima smisla samo ako želite da slova crtate u za to namenjenim programima Phontographer-u ili FontLab-u, i tamo ih upoređujete sa drugim slovima. Naravno, nemojte zbog ovoga nabavljati ove programe i njih učitavati ako ih nemate i sa njima niste radili.

Ukoliko bi ove najneophodnije izmene napravili na 7 slova, ostalo bi još 15 slova koja imaju ista velika i mala slova što je mnogo bolje nego 21 koje sada imamo.

Naravno ima tu još slova koja nisu najsrećnija a ostalo bi samo veliko Ы koje pada ispod bazne linije, ako bi se prethodno nekako izmenilo. Ono nije loše slovo, ali da ostane samo jedno slovo koje prelazi baznu liniju od svih velikih slova, ne znam, videli bi kasnije. Sigurno bi i Vuk voleo „Da ga saćera u liniju“, al ga nije on ni „Zgotovio“.

Meni lično najviše muke u pravljenju ćirilčnih slova zadavala su slova 3 i 4. Naročito 3. Nije problem što se namučim, nego sto je slovo istog oblika kao br. 3, a treba da se razlikuje od trojke. Ako počnem da crtam font od broja 3 nevalja, ako počnem od slova 3 nevalja. Šta ako treba da napišem 33 (3Z), ili jednostavno samo cifru ili broj. Kako to narod na pijaci tačno da pročita. I ovo bi videli kasnije, ako bi ove preče nekako rešili. Složiću se sa svima koji budu rekli da je i ovo „preko“ potrebno, pa čak i ako kažu da je preče od moga predloga.

Pravljene su studije kod studenata ranije (ne znam kad i gde ono beše), u kojima je konstatovano da se latinica brže i lakše čita nego ćirilica, iako se to nebi očekivalo. Razlog je bolja grafička olikovanost latinice.

Dvanaest malih latini;nih latinična slova „Praćakaju se“ gore ili dole i čine raznolikost koju oko lako prepoznaje, za razliku od samo 9 takvih ćirilčnih slova. Već je pomenuto da latinica ima 7 a ćirilica 21 istih velikih i malih slova što takođe prednost latinice. Voleo bi da je sve ovo nekako prednost ćirilice, ali nažalost nije, pa eto još jednog razloga da nešto probamo da uradimo zajedno, da ne žmurimo i pričamo da je naše pismo najbilje.

Video sam zadnjih godina neke natpise od nekih umetnika, dizajnera, štali su ne znam, sa izmešanim latiničnim i ćirilicnim slovima, Bože saćuvaj. Prvo sam pomislio da je neko zezanje, al nije, predstavljaju se kao neki „Vrlo“ ozbiljni, nisam uspeo ništa da ih razumem, da neće još da me ubede da ja nemam pojma o slovima, možda drugi moraju da ćute ali ja ne moram, i reći ću: Ovo su oni napravili jer nikako drugačije nisu mogli biti primećeni. Sada su primećeni al po lošem delovanju – opasno lošem i bezobzirnom.

Nekako sam sve u sebi mislio, dobro, ovo su pisali neki dizajneri (čobani budale – iz Balkanskog špijuna), valjda neće niko više ovako da „mulja“, kad ono danas, 5 jula 2009. vidim na jednom panou natpis, ne kao grešku, nego kao naslov – Logo **БИНА** Beogradska internacionalna nedelja arhitekture,
Drštvo arhitekata Beograda i Kulturni centar Beograda.

E jebiga, izvinjavam se, koji su ovi pa sad, da nisu možda to oni što treba kuće da nam prave, da nam grad urede, da racionalni i logični budu. Bože saćuvaj. Izgleda da su to baš oni.

Nedaj Bože da neko pomisli da ovo što sam ja predložio ima veze sa ovim

Eto toliko u ovoj dopuni prethodnog uputstva

PS

Stvarno nisam hteo nikoga da uvredim, ama ono što sam video bezobzirno je. Jeste im uspelo da privuku pažnju na sebe. Privukli su pažnju na sebe isto kao što bi je privukli da su vrši veliku nuždu na sred Knez Mihailove ulice.

Pa jer bi to bilo lepo, pa zar se mora biti primećen po svaku cenu. Izvinjavam se svima i zbog ovog primera, ali ja sam majstor i imam pravo da narodnim rečnikom branim svoju ćirilicu kada je to neophodno kao što je to u ovom slučaju.